

(י) לא יסור שבט מיהודה - מדוד ואילך, ר' אלו ראשי גליות שבבבל שרודים את העם בשבט שממונים על פי המלכות: ומחקק מבין רגליו - תלמידים, אלו נשיאי ארץ ישראל:

עד כי יבא שילה - מלך המשיח שהמלוכה שלו, וכן תרגם אנקלוס. ומדרש אגדה שילו, שית לו, שנאמר (תהלים עו יב) יובילו שי למורא:

ולו יקרת עמים - אסיפת עמים, שהיו"ד עיקר היא ביסוד, כמו (יחזקאל כח יז) יפעתך, ופעמים שנופלת ממנו, וכמה אותיות משמשות בלשון זה והם נקראים עיקר נופל, כגון נו"ן של נוגף ושל נושך ואל"ף (איוב יג יז) שבאחותי באזניכם, (יחזקאל כא כ) ושבאבחת חרב (מ"ב ד ב) ואסוך שמן. אף זה יקרת עמים, אסיפת עמים, שנאמר (ישעיהו יא י) אליו גוים ידרושו, ודומה לו (משלי ל יז) עין תלעגא לאב ותבוז ליקרתא, לקבוץ קמטים שבפנים מפני זקנתה. ובתלמוד (יבמות קי ב) דיתבי ומקוהו אקרתא בשוקיב דנהרדעא, ויכול היה לומר קהיית עמים:

The scepter shall not depart from Judah: from David onwards. These are the exilarchs in Babylonia who rule the people with a scepter, because they are appointed by the kingdom.

Nor the staff disciples from between his feet: these are the patriarchs of the land of Israel.

Until Shiloh comes: the king messiah, because kingship is his (understanding the word Shiloh as shelo, "his"); and thus did Onqelos interpret it. A midrashic interpretation: (the word Shiloh should be understood as) shay lo, "tribute to him," as it says (Ps 76:12), they shall bring tribute (in Hebrew, shay) to the awesome one.

ר' יוסף בכור שור בראשית פרשת ויחי פרק מט

(י) לא יסור שבט מיהודה: בא לפרש מתי יבא לו המלכות, ואמר לו לא תעלה על לבך שתהיה בעניות עד שיבוא זמן מלכותך, כי לא יסור שבט וממשלה ממך, כי לעולם יחשבוך לגדול, ותהיה מקל ורצועה בידך. ומחוקק: שכתב ומחוקק גזירות מצוות על אחרים, כלומר: עד כי יבא שילה תהיה שוטר ומושל, אבל משבא שילה תהיה מלך, כי משבא יומו של שילה שנחרב אז צמחה מלכות בית דוד, כדכתיב בספר תהילים "ויטש משכן שילה וימאס באוהל יוסף, ויבחר בדוד עבדו, ובירושלים אשר רצה". אלמא דבביאת יומו של שילה תלוי מלכות בית דוד. ובישר לו יעקב: שאז יהיה מלך, ועד ביאת שילה לא יהיה בשפלות, רק שבט ומחוקק, אבל משיבא שילה לו יקרת עמים: אז יקהלו אליו כל ישראל להמליכו, כדכתיב "ויבאו כל שבטי ישראל" [באו] חברונה להמליך את דוד". וכן מצינו שיהיה שבט יהודה גדול לעולם, כדכתיב "ויהי המקריב ביום הראשון... נחשון בן עמינדב [למטה יהודה] " שהיה ראש לדגלים ולחנכת המזבח, וכתב "מי יעלה לנו [אל הכנעני בתחלה]... ויאמר ה' יהודה יעלה". יקרת: לשון קיבוץ כמו "ליקרתא אס". יש לפרש: לשון קהיון שיניהם של אומות העולם בשעה ששמעו שמלך דוד על ישראל, כדכתיב "ויעלו [כל] פלשתים לבקש את דוד".

The scepter shall not depart from Judah: (Jacob) meant to explain to him (Judah) when the kingdom would be his, and said to him, "Do not think that you will be in poverty until the time of your kingdom arrives because the scepter and governance shall not depart from you. They (your brothers) will always esteem you a great one, and stick and strap will (always) be in your hand." (nor) the staff (from between his feet): he will write and legislate decrees that are incumbent on others. In other words: until Shiloh comes you will be a magistrate and a ruler, but once Shiloh comes you will be a king. Once the day of Shiloh came, (meaning) that it was destroyed, then the kingdom of the house of david flourished, as it is written in the book of psalms (78:60-68), he forsook the tabernacle of Shiloh . . . He rejected the tent of Joseph . . . He chose David his servant, and Jerusalem which he desired. This verse implies that (the rise of) the kingdom of the House of David depends on the arrival of the day of Shiloh (that is, its destruction). Jacob forecast to him that then he would be king, and until the destruction of Shiloh he would not be in a low state but would (carry) a stick and staff. When Shiloh comes (that is, when Shiloh is destroyed, then) the homage of peoples will be his: then all Israel will congregate to him in order to make him king. . . .

בראשית פרשת ויחי פרק מט

(י) לֹא יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה

וּמַחֲקֵק מִבֵּין רַגְלָיו

עַד כִּי יָבֹא שִׁילָה

וְלוֹ יִקְהַת עַמִּים: